

B.P. Nr. 1206 din 19.10.2010

Bd. Aviatorilor, Nr. 86, Sector 1, București

Tel: 021.231.07.95, Fax: 021.231.07.96

E-mail: secretargeneral@pnl.ro

S. S. T

pt. B.P. reunite pentru informare

Domnului Mircea GEOANA, Presedintele Senatului

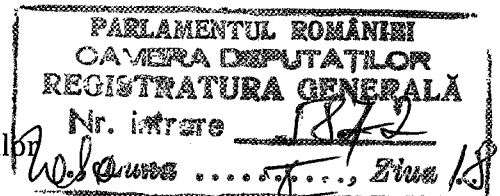
Doamnei Roberta ANASTASE, Presedintele Camerei Deputatilor

Domnului Victor PONTA, Presedintele Partidului Social Democrat,

Domnului Daniel Constantin, Presedintele Partidului Conservator,

Domnului Marko Bela, Presedintele Uniunii Democratice a Maghiarilor din Romania,

Domnului Varujan Pambucian, Presedintele Grupului Minoritatilor Nationale altele decat cea Maghiara

Partidul National Liberal a analizat "Strategia Nationala de Aparare - Pentru o Romania care garanteaza securitate si prosperitatea si prosperitatea generatiilor urmatoare" inaintata Parlamentului de catre Presedintele Romaniei pentru adoptare.

Dincolo de mult discutata tema a incluziunii presei ca vulnerabilitate la adresa securitatii nationale, care a generat reactii multiple atat pe plan intern cat si la nivelul Parlamentului European, apreciem ca acest document contine grave erori de conceptie in ceea ce priveste definirea intereselor nationale, obiectivelor si mijloacelor de realizare a acestora. Ca urmare a unor formulari insuficient fundamentate, acest document poate genera perceptii negative in planul relatiilor internationale ale Romaniei.

Din punctual nostru de vedere, Parlamentul Romaniei nu poate adopta un document mediocru lipsit de viziune si claritate strategica fara a se decredibiliza in fata opiniei publice interne si internationale.

Tinind cont de faptul ca procedurile parlamentare nu permit amendarea acestui document, Partidul National Liberal propune ca Parlamentul Romaniei sa retrimita Strategia de Aparare Nationala Presedintelui Romaniei pentru o noua elaborare.

Va trimitem alaturat si evaluarea detaliata a documentului elaborata de expertii Partidului National Liberal.

Crin ANTONESCU

Presedintele Partidului National Liberal

STRATEGIA NATIONALA DE APARARE

-“Pentru o Romania care garanteaza securitatea si prosperitatea generatiilor viitoare”

-EVALUARE-

1. Evaluare generala:

Acest document cu relevanta politico-strategica fundamentala pentru cresterea eficientei aparatului puterii de stat, dedicata promovarii intereselor nationale, scoate in evidenta gravele carente ale culturii noastre de securitate in raport cu reperele spatiului democratic occidental in materie de securitate.

Strategia nationala de aparare-2010 nu genereaza, cum ar fi fost firesc, concordanta intre interesele nationale, obiectivele strategice, directiile de actiune si resursele alocate, fiind un amestec nefericit de concepte, generalitati, formulari confuze, vagi prioritati, tendinte de privatizare ale spatiului de securitate si conotatii agresive privind intrebuintarea fortelor (exemplificarile sunt prezentate in evaluarea continutului documentului). Aceasta viziune strategica menita sa **‘garanteze securitatea si prosperitatea generatiilor viitoare’** se refera cu certitudine la o Romania virtuala si nu la una afectata de o profunda criza economico-financiara, politica si morala, atata vreme cat acest demers pseudo-stiintific nu coaguleaza eforturile executivului pentru depasirea gravei situatii economice si sociale in care se zbate aceasta tara.

Evaluarea riscurilor si amenintarilor interne si internationale la adresa intereselor nationale, care ar trebui sa ofere premisele elaborarii obiectivelor strategice, directiilor de actiune strategica si proiectarii resurselor pentru reducerea lor, minimalizeaza riscurile interne reducandu-le doar la nivelul vulnerabilitatilor. Cu toate acestea, colectivul de elaboare al documentului, sub bagheta presedintelui, omite sa analizeze: ineficienta exercitiului guvernamental pentru combaterea crizei, amplificarea coruptiei la cote alarmante, efectele negative ale politizarii excesive ale spatiului guvernamental, antagonizarea fara precedent -cu exceptia perioadei staliniste- a categoriilor socio-profesionale intre ele, erodarea spiritului de corp social solidar al institutiilor de forta -prin reduceri salariale, subfinantare cronica si condamnarea pensionarilor acestora-, prabusirea sistemului de

sanatate si educatie, etc. Ingrijorator este derapajul de la valorile democratice prin identificarea presei ca vulnerabilitate la adresa securitatii nationale, care mai nou este prezentata ca un vector al unei iluzorii si halucinante "lovituri de stat". Astfel, Strategia nationala de aparare-2010, care ar trebui sa ofere un spatiu generos de inspiratie pentru proiectarea strategiilor sectoriale, ofera directii confuze si anti-democratice institutiilor fragilului nostru stat de drept.

Desi Romania beneficiaza de garantii de securitate fara precedent in istoria sa prin apartenenta la Alianta Nord Atlantica si Uniunea Europeana, autorii, care nu pot fi acuzati de necunoastere, copiaza neinspirat pasaje din documente din perioada de preaderare la NATO cand isi propun, in actualul text, ca **"tara noastra sa preia integral obligatia finantarii participarii la activitatile prevazute in cadrul Programului Individual de Parteneriat..."**. (De notat pentru cei neavizati, programul respectiv a fost derulat pe timpul in care Romania nu se bucura de statutul de membru al NATO cu drepturi depline.) Pe dimensiunea europeana, presedintele si membrii CSAT care isi asuma paternitatea strategiei, ar trebui sa-si asume si regretabilele erori de memorie datorita carora fac probabil apel la **"Politica Europeana de Securitate si Aparare"** care nu mai este de actualitate dupa intrarea in vigoare a Tratatului de la Lisabona.

Singura calitate incontestabila a acestei viziuni strategice se datoreaza faptului ca a fost inaintata in termenul legal parlamenului pentru dezbatere. Nu aceasi soarta a avut demersul strategic anterior al presedintelui, in primul mandat, ceea ce denota o anumita atitudine a acestuia cu referire la gestionarea domeniului complex al securitatii si apararii nationale vaduvind institutiile de vectorii naturali de inspiratie pentru elaborarea strategiilor sectoriale si Cartei Albe a Apararii.

2. Evaluarea de continut:

E dificil sa-ti accepti acest document **"ca un instrument ce da forta si valoare practica statului roman in amplul proces de APARARE A TARII.."**, oferind cititorilor avizati impresia ca Romania s-ar afla in situatia delicata a iminentei unei agresiuni conventionale surprinzatoare la adresa securitatii sale, in conditiile in care evaluarile comune de securitate ale NATO nu evidentiaza un asemenea pericol.

Subcapitolul **securitate si aparare nationala** livreaza cu generozitate definitii de manual preluate fara reflectie, dar individualizeaza si formulari de genul **"reputatia tarii devine un element de importanta strategica"**. Continuarea fireasca, in logica documentului, ar fi ca aceasta reputatie trebuie aparata prin toate mijloacele in fata celor care afecteaza aceasta reputatie atat in plan intern cat si extern. Intrebarea fireasca ar fi: **cine se va ocupa de apararea**

reputatiei Romaniei? Temerea este ca viclenia ratiunii a jucat din nou feste domnului presedinte, intrucat primii vizati de aceasta prevedere sunt tocmai domnia sa si echipa sa guvernamentala, dat fiind faptul ca prin comportamentul lor si prin "buna" administrare a treburilor publice au dus reputatia tarii la cote negative ingrijoratoare in spatiul de securitate euro-atlantic. Presedintele se pare ca a facut concesii modelului occidental de formulare a strategiilor de securitate, in dauna formatiei sale militare, cand se refera la multidimensionalitatea demersului sau strategic afirmand: **"(Actuala strategie) este multidimensionala pentru ca, PE LANGA DIMENSIUNEA MILITARA, sunt astazi la fel de importante dimensiuni precum cea politica, economica, sociala si ecologica"**. Nota bene (NB). Din pacate, "noile" dimensiuni cu exceptia celei politice sunt vag prezentate in document, nu le veti regasi pe palierul intereselor nationale, pe cand la nivelul obiectivelor strategice si directiilor de actiune au o prezenta frivola. Prim-planul actiunilor strategice interne este ocupat cu generozitate de **"Apararea armata"** (generand susceptibilitati in plan international), in dauna primordialitatii directiilor strategice pentru depasirea efectelor crizei economico-financiare care pot eroda insasi fiinta democratica a statului roman. Se poate contra-argumenta ca valoarea semantica a titulaturii documentului –Strategia Nationala de Aparare- sugereaza coordonatele filosofice ale acestuia, si atunci dimensiunea economica, sociala si ecologica sunt reprezentate in document doar din perspectiva potentatarii pilonului defensiv al statului roman. Oricum, aceasta ar fi o falsa abordare cand, proiectia financiara a executivului domnului presedinte pentru urmatorii trei ani, conduce la subfinantarea alarmanta a sistemului apararii conform sumbrei previziuni bugetare de 0,7% din PIB. Cu alte cuvinte, presedintele si vice-presedintele CSAT au patronat elaborarea unui document care nu aduce solutii pentru repornirea motoarelor economiei romanesti, conditie esentialmente necesara generarii resurselor minime pentru a satisfacea subtitlului generos **"garantarea securitatii si prosperitatii generatiilor urmatoare"** sau pilonului defensiv al statului (?!). In alta ordine de idei, trebuie mentionata tendinta rasturnarii planurilor puterii politice ale unui stat democratic prin formulari de tipul: **"Procesul de asigurare a apararii si securitatii nationale este in primul rand unul politic," (NB)"responsabilitatea principala revenind EXECUTIVULUI si Parlamentului"**.

Definirea intereselor, valorilor si obiectivelor nationale denota o acuta lipsa de inspiratie cand prezentarea intereselor se rezuma doar la citarea limitativa a unor valori constitutionale: **"...Interesele nationale sunt CARACTERUL NATIONAL AL STATULUI, SUVERANITATEA SI INDEPENDENTA, UNITATEA SI INDIVIZIBILITATEA SA. De asemenea, consideram interese nationale, prin importanta lor pentru tara, FORMA REPUBLICANA DE GUVERNAMANT, INDEPENDENTA JUSTITIEI, PLURALISMUL POLITIC SI LIMBA OFICIALA, ROMANA"**. Dincolo de

stilistica simplista, care forteaza limitele sintactice, ar fi avut mai mult sens prezentarea intereselor nationale prin formulari de tipul: **“apararea caracterului national al statului; apararea suveranitatii si independentei.., etc”**, dar dincolo de enumerarea acestor valori sacrosancte, in entuziasmul lor stiintific autorii au omis starea de fapt a natiunii puternic zdruncinata de efectele crizei economico-financiare, politice si morale, care macina autoritatea statului roman atat in plan intern cat si international. Daca s-ar fi aplecat cu rigoare analitica asupra situatiei interne, probabil ca ar fi extins aria intereselor nationale asupra economiei, sanatatii si educatiei, ceea ce ar fi permis o diferentiere mai clara intre interesele vitale ale natiunii si alte tipuri de interese. Jenant este ca neinspiratii autori nu au reusit sa realizeze o concordanta intre INTERESELE NATIONALE si OBIECTIVELE STRATEGICE care TREBUIE sa fie SUBSECVENTE celor dintai. In acest mod, ei rateaza sansa de a conferi acestei viziuni calitatea de spatiu coerent de inspiratie pentru strategiile sectoriale. **Mai grave sunt insa conotatiile agresive din final de capitol unde se afirma: “Pentru Romania, sunt esentiale protejarea intereselor nationale prin mijloace pajnice,” (NB) “insa statul roman isi rezerva dreptul ca, IN SITUATII SPECIALE, SINGUR sau impreuna cu aliatii si partenerii sai, SA UTILIZEZE toate elementele de putere, INCLUSIV CAPACITATILE SALE MILITARE, ca SOLUTII DE ULTIMA INSTANTA”**. Acest puseu de fermitate politica cu destinatie externa este cu atat mai deplasat cu cat genereaza un suspiciuni in plan international privitoare la “SITUATIILE SPECIALE”, fara a le nominaliza. Daca s-ar fi referit explicit la apararea fruntariilor acestei tari de o agresiune externa, ar fi fost acceptabil. Oricum, este o exprimare nefericta si redundanta pentru ca nicio tara democratica, sau altfel, nu intretine o armata doar pentru momente festiviste, paraziti, inmormantari si depuneri de coroane.

Capitolul 4 referitor la principiile si caracteristicile strategiei aduce, tot pe final o alta surpriza de proportii: **tendinta de PRIVATIZARE** ale unor paliere ale securitatii nationale datorita, bata-le vina, **“schimbarii continue a riscurilor si amenintarilor”** unde presedintele si co-autorii **“reclama dezvoltarea unor parteneriate mai largi, inclusiv cu ORGANIZATII PRIVATE”**. Probabil se prefigureaza ceva de tipul **BLACKWATER** atata timp cat Politia Romana a pierdut increderea presedintelui. Atunci, ar fi bine sa notam ca mercenariatul de mai-sus a fost utilizat in spatiile de securitate externe critice, post-conflict, pentru a limita vulnerabilitatile, si implicit pierderile fortelor americane, chiar daca sunt rezerve serioase asupra legalitatii si moralitatii acestui demers. Se poate intelege de aici totusi, ca exercitiul constitutional al fortelor de politie, “compromise” in actiuni revendicative sindicale, sau al altor componente ale fortelor armate ar putea fi EXTERNALIZAT unor companii private??? Dincolo de limitele acestui simplu exercitiu deductiv, flagranta neconcordanta a intereselor, obiectivelor si resurselor acestei strategii, care nu este inradacinata in situatia actuala a tarii, ne poate indreptati sa catalogam viziunea strategica prezidentiala drept document de sertar atata timp cat el nu

inspira o coerenta actiune politica pentru promovarea intereselor nationale in actualul context economic, politic, social si moral dificil.

Partea rezervata amenintarilor, riscurilor si vulnerabilitatilor pare sa fie cea mai "promitatoare" datorita faptului ca documentele strategice ale NATO si UE constrangeau Romania la utilizarea unei grile standard de identificare a amenintarilor si riscurilor; insa atunci cand a fost nevoie de contextualizarea spectrului de vulnerabilitati la cazul concret, al statului roman, apare in toata 'splendoarea' **deriva anti-democratica fara precedent in spatiul european si euro-atlantic referitoare la pericolul campaniilor de presa dirijate** si, in plus este demna de notat **absenta oricarei referinte la functionarea defectuoasa a statului de drept in Romania, la problema organizarii inadecvate a sistemului de gestionare a crizelor, la starea precara a infrastructurii, la resurectia saraciei cronice** etc (cuprinse, pe buna dreptate, in precedenta strategie din 2006). Lista vulnerabilitatilor omite prezentarea acelor care divizeaza societatea romaneasca: anatagonizarea fara precedent a categoriilor socio-profesionale, coruptia endemica, alterarea echilibrului parlamentar prin metode oneroase in scopul vicierii procesului legislativ. Aceste vulnerabilitati sunt trecute sub tacere, probabil, datorita faptului ca sunt generate de actualul formula executiva a tarii. Oare acestea sa nu aiba niciun impact asupra capacitatii statului de gestionare a domeniului complex al securitatii in scopul apararii intereselor nationale ale Romaniei?

Capitolul 7.1 dedicat actiunii externe si interne denota o slaba documentare si o inactualizare flagranta, devreme ce, in partea rezervata Uniunii Europene, este mentionata o politica ce nu mai exista dupa intrarea in vigoare a Tratatului de la Lisabona! E cazul sa ii fie reamintit Presedintelui Romaniei faptul ca **Politica de Securitate si Aparare Comuna** a inlocuit vechea **Politica Europeana de Scuritate si Aparare**. Era de asteptat de la un membru al Consiliului European sa stie ca aceasta institutie a UE se ocupa, in prezent, *inter alia* de **Politica de Securitate si Aparare Comuna**. In plus, documentul dovedeste ignoranta evidenta in materie de aparare europeana din moment ce **nu pomeneste nimic despre doua din inovatiile cele mai importante aduse de Tratatul de la Lisabona in domeniul apararii si securitatii UE, respectiv apararea structurata permanenta si clauza de aparare reciproca**. Despre expresia hilara din paragraful referitor la NATO conform careia **"NATO a oferit Romaniei posibilitatea (...) sa fie intr-o STRANSA RELATIE DE SECURITATE, in acelasi timp, cu APROAPE toate statele NATO si UE"** ce se poate spune?! Ar fi necesar sa beneficiem de eforturile conjugate al unui lingvist, unui logician dar si al unui specialist in materie de geopolitica pentru a ne lamuri ce a vrut sa spuna domnul presedinte. Sunt sigur ca domnia sa cunoaste ca, in conformitate cu Tratatul de la Washington si cu Tratatul de la Lisabona, in cazul ambelor organizatii

functioneaza clauza de aparare reciproca, care creaza obligatii juridice si politice de aparare si securitate INTRE SI PENTRU TOATE STATELE MEMBRE ALE NATO SI UE. Dar, ma rog, poate domnia sa are vreo antipatie pentru unii din omologii sai si atunci a considerat ca poate sa-i sanctioneze printr-un document de anvergura nationala, cu circulatie interna.

Cat priveste capitolul 7.2, referitor la actiuni interne, in afara evaluarii logicii prezentarii "Apararii armate" in centru proiectiei interne strategice, ar fi interesant de aflat care este valoare semantica pe care presedintele a avut-o in vedere cand a folosit expresia **"Forte motivate si bine pregatite..."** referindu-se la Armata Romaniei, din moment ce domnia sa permite desfasurarea unei campanii guvernamentale cvasi-oficiale de denigrare a militarilor romani si a statutului lor social si profesional, prin reducerea pensiilor si salariilor, efectuata cu incalcarea evidenta a principiilor statului de drept si a obligatiilor internationale asumate de Romania. De asemenea, ar fi interesant de aflat care este temeniul juridic al enuntului **"Romania este pregatita sa angajeze capabilitatile sale de aparare pentru a sprijini alte autoritati publice in vederea asigurarii functiilor vitale ale societatii, atat in tara, cat si in strainatate"** atata timp cat legislatia romaneasca a gestionarii crizelor este la fel de precara ca si documentul care face obiectul prezentei analize. **Mediocritatea conceptuala si incoerenta logico-lingvistica** este pusa in evidenta si de alte enunturi factuale de genul **"Este foarte probabil ca operatiunile viitoare de aparare si securitate sa nu fie desfasurate individual, ci ca parte A UNEI COALITII (ex. Cu ONU, NATO, UE, SUA sau constituite ad-hoc)"**. Ar fi de maxim interes sa aflam CATE COALITII A REALIZAT UN STAT cu ONU, NATO sau UE???

.....

Subcapitolul referitor la **resursele pentru realizarea securitatii nationale**, care ar trebui sa fie unul din cele mai ample este extrem de laconic, mai cu seama acum cand traversam o perioada critica datorata lipsei de lichiditati financiare. Cu atat mai condamabila este instrainarea infrastructurii excedentare a institutiilor care opereaza in domeniul securitatii, ordinii publice si sigurantei nationale catre clientela politica. Infrastructura in exces ar trebui scoasa la licitatie publica pentru a aduce venituri suplimentare la bugetul de stat care sa suplimenteze finantarea nevoilor de achizitii ale acestor institutii.

3. Concluzie

Ar fi numeroase observatii care pot fi facute in privinta documentului presidential care denota superificalitatea, mediocritatea si reaua vointa, in unele cazuri, cu care a fost abordat domeniul securitatii si apararii nationale.

Stilul confuz, incoerent si usor autist al intregului document se datoreaza probabil incapacitatii de a armoniza propunerile institutiilor care au colaborat la redactarea textului. Din aceasta perspectiva, ar fi recomandabila o amendare temeinica a acestei strategii in Parlamentul Romaniei inainte de adoptare sau retrimiterea acesteia catre Presedintele Romaniei pentru refacere si completare. Altfel, Parlamentul Romaniei va da girul pentru un act oficial la fel de mediocru si lipsit de viziune precum autorul acestuia.